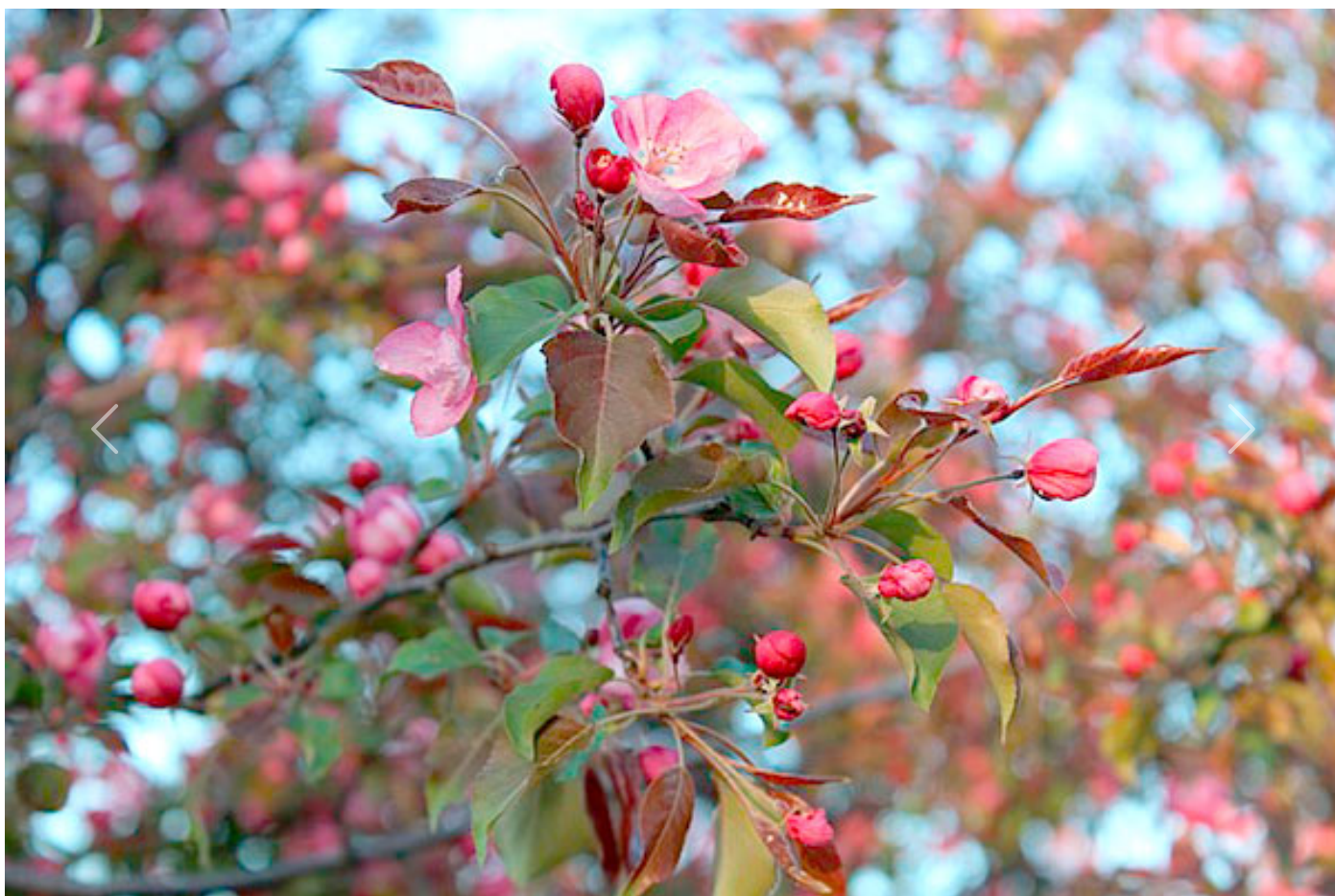

Агротехнически дейности в овощната градина през април

Автор(и): ас. Кирил Кръстев, Институт по декоративни и лечебни растения – София

Дата: 07.04.2025 *Брой:* 4/2025

Април се очертава с необичайно високи градуси и с тенденция очакваната средна месечна температура у нас да се задържи около и над климатичната норма, независимо от прогнозираните през първото и в началото на второто десетдневие на месеца валежи – около и под нормата и по-ниски температурни стойности. Не са изключени и късни слани по високите западни полета и планински райони.

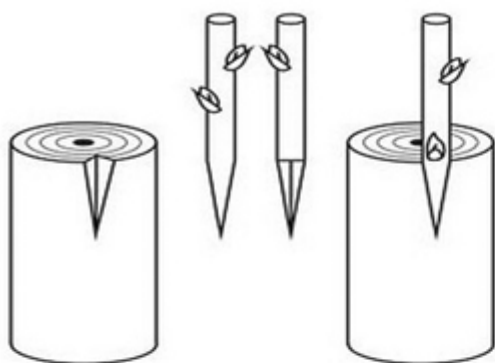
В началото на месеца се прогнозира валежи от сняг в Предбалкана и планинските райони. Средната температура през април ще бъде между 13 и 22 °C в повечето райони, 13-15 °C по Черноморието и между -3 и 5 °C в планините. Месечната сума на валежите за равнините ще е между 50 и 70 л/м², а в планинските райони - между 80 и 100 л/м². През първото десетдневие на месеца (7-10) април ще се

наблюдават тенденциите за температури около 15-20 °C и повече слънчеви часове. Към 11-12 април ще се наблюдава ново застудяване, като между 11 и 15 април се прогнозира отрицателни минимални температури до минус 2-3°C и повишен риск за повреди по цветовете и младите завръзи на овошките и гръмотевични бури, предимно над планинските райони, но температурите ще се повишават и времето до обяд ще е слънчево. Последните пролетни слани се очакват в края на десетднешното. Очакваните максимални температури ще са между 22-25 °C. До края на второ десетдневие от април средните месечни температури се очаква да бъдат около и над климатичната норма.

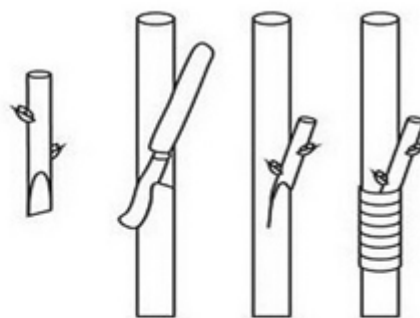
Към третото десетдневие на април се очакват високи температури и дори стойности от над 27-30 °C. През първата половина от третото десетдневие се прогнозира повишена вероятност за градушки.

В овошните разсадници

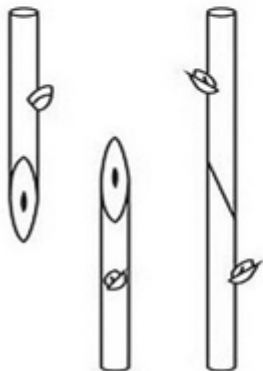
Извършват се почвообработки в семенилицата, маточните насаждения и питомниците. Когато младите издънки достигнат 20-25 см се извършва първото заграбване на ябълковите маточници. Отграбване на заграбаните през есента присадени подложки на ореха, изрязване на дивата част от около 0,5 см над присадената пъпка. Внимателно се отстраняват всички филизи, покарали от подложката на засадените в питомниците присадени растения. Закъсняването с тази практика задържа развитието на леторасла от облагородената пъпка. Често конкуренцията на филизите от дивата част е толкова голяма, че пъпката въобще не покарва.

1.

2.

3.

1. присаждане на кози
крак

2. присаждане на
страничен разрез

3. присаждане на
копулация

Продължава работата по присаждането на калем на подложките с пропаднали окуланти.

В овощните насаждения

Завършва работата по засаждането на новите овощни насаждения.

Завършва работата по попълването на местата на пропадналите дървчета в младите овощни насаждения. При липса на валежи всички новозасадени дървчета задължително се поливат с 20-30 дм³ вода в околостъблената чашка.

Приключва работата за формиране на короните на дървчетата в новозасадените и младите овощни насаждения. Филизи се стъблото на дървчетата в новозасадените градини. На височина 50-60 см над почвената повърхност всички филизи се отстраняват. Извършва се филизене на част от ненужните леторасли в короните на младите дървета. Пензират се летораслите в младите овощни градини.

Провежда се резитба за отслабване на растежа на силнорастящите ябълкови и крушови дървета. Препоръчва се за дървета на семенна или силнорастяща вегетативна подложка, формирани като палмета.

Продължава преприсаждането на калем в короните на възрастните дървета.

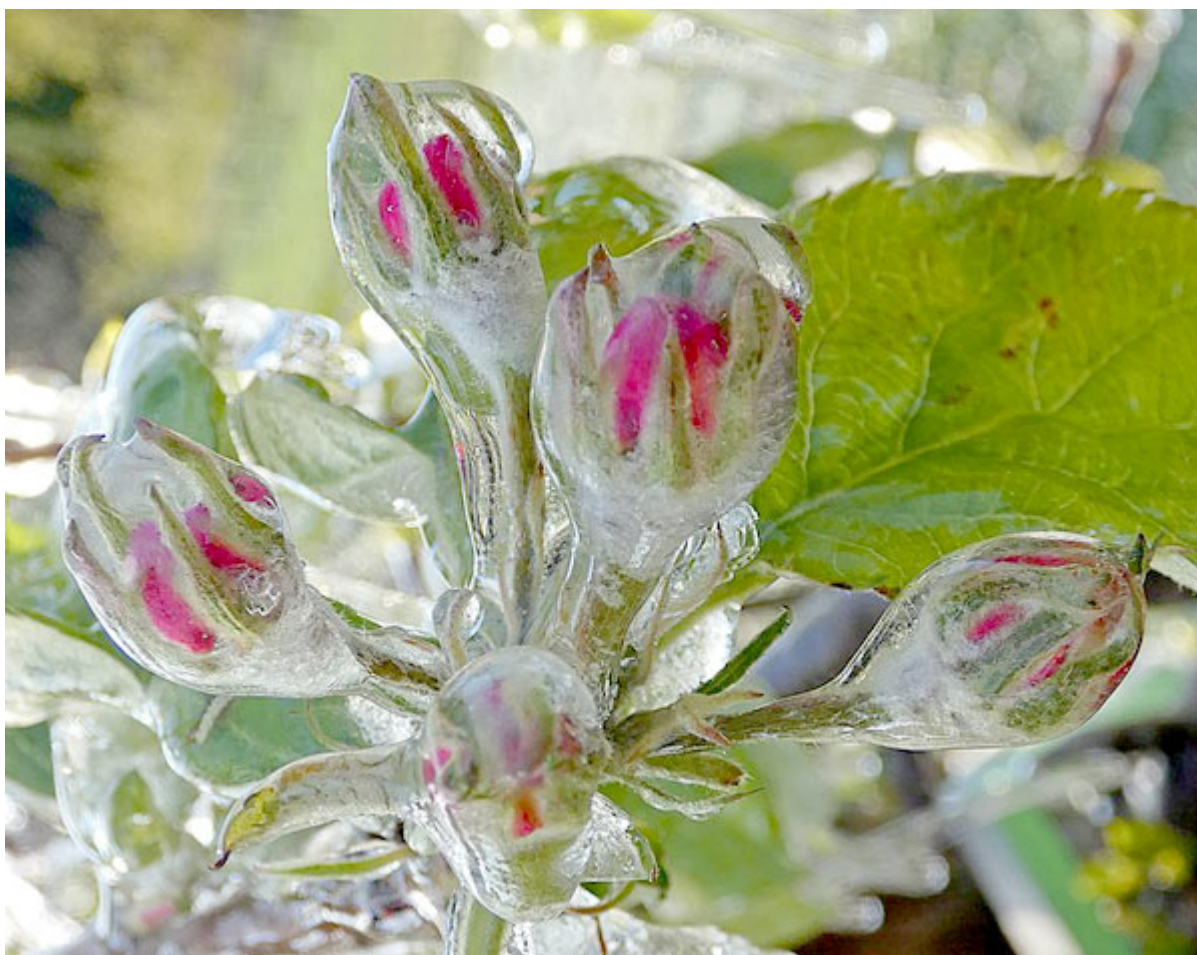
Провежда се прореждане на завръзките - при ябълки, някои сортове круши и праскови.

Как да предпазим овошките от измръзване?

Провеждат се мероприятия за защита на растенията от повратни мразове. Борбата се изразява в затопляне, задимяване и раздвижване на въздуха, надкоренно дъждуване или напояване, химични препарати.

Затоплянето на въздуха се постига чрез изгаряне на високоенергийни горими материали – мазут, нафта, природен газ, стари автомобилни гуми. Те се запалват един час преди спадане на температурата до критичната за растенията точка и огънят се поддържа един час след изгаряване на слънцето.

За задимяване се използват специални димки или инертни материали като слама, дървесни стърготини, клони, торф. Нарездат се на купчинки в редовете на 30-60 м един от друг и на 5-6 м в реда. За 1 дка са необходими около 100 кг горими материали, разпределени в 10 купчини.

При надкоренното дъждуването се използва свойството на водата при замръзване да освобождава топлина, а чрез поливане на насажденията се увеличава топлопроводимостта и радиацията на почвата, в резултат на което температурата на въздуха се повишава с 2-3 °C.

За предотвратяване кристализирането на клетъчната вода в пъпките и защита от минусовите температури може да използвате препарати на база полимери и съполимери, като Скудо Терм (1-2 л/100 л вода) или друг препарат.

Превантивно или при измръзване на плодни пъпки и цветове, за стимулиране на цъфтежа, ако все още овощните видове са в тази фаза на развитие, може да ги подхраните листно с течен тор, специализиран за прилагане по време на цъфтеж - Synoyl Z Special, ERT 23 plus, Archer OsmoCare или гиберелинова киселина.

В равнинните и по-топлите райони, ако не се затревяват междуредията с райграс и бяла детелина, се извършва втора, по-плитка, почвообработка и ако това не е извършено през март, се наторява с азотен тор.

При засушаване се полива. Почвената влага в насажденията през периода на цъфтеж и формиране на завързите не трябва да спада под 70 % от ППВ.

Пчелните семейства се транспортират от прецъфтелите към насажденията с интензивен цъфтеж.

В ягодовите насаждения

Завършва попълването на празните места в засадените през есента площи (предимно в по-високите райони). Започва засаждането на съхранения в хладилниците обезвирусен ягодов посадъчен материал върху лехи, застлани с перфориран черен полиетилен.

Растенията се засаждаат така, че пъпките да се подават леко над повърхността, без да съществува опасност при започване на вегетацията да попаднат под полиетилена. Преди засаждане корените на разсада се потапят в каша от оборски тор, почва и вода. Ако корените са засъхнали се режат краищата.

Засадените върху черен полиетилен нови площи с ягоди обезателно се поливат чрез дъждуване, за да се осигури прихващане.

Старите насаждения се обработват и ако през март не са били наторени, предварително се извършва наторяване. При необходимост насажденията се напояват.

Извозва се 400-500 кг слама на декар за постилане на почвата под цветоносите и за предпазване на плодовете от замърсяване в насажденията, създадени без черен полиетилен. Преди това насажденията се напояват. Почвата около растенията се покрива с около 10 см слама. Застилането се извършва към края на масов цъфтеж.

Почвата в култивационните съоръжения се обработва и при необходимост се напоява.

До средата на април от отопляемите оранжерии се прибират последните ягодови плодове. Започва беритбата на ягодови плодове от слънчевите оранжерии и тунели. По-късно започва и тази на полето. Оранжерии и тунелите се проветряват редовно. В тях се поддържа необходимата температура за своевременно узряване на плодовете. В по-топлите месторастения и в насажденията, засадени по-рано се плевят поникналите в отворите плевели. Плеви се много внимателно, за да не се откъснат не добре вкоренените растения.

В малиновите насаждения

Приключва попълването на празните места и засаждането на нови площи. Извършват се почвообработки за поддържане на почвата рохкава и чиста от плевели и за заравяне на торовете. Към края на месеца се подхранва с 10-12 кг амониева селитра или със същото количество от друг азотен тор. При засушаване се полива.

В касисовите насаждения

Полагат се грижи за вкоренилищата – обработка, торене и напояване. Новите и старите насаждения се обработват и ако има засушаване се поливат.

В насаждения с други култури

Засаждане на нестандартните дафинови растения в питомника за доразвиване.

Извършва се пролетно окулиране на Кавказката хурма с райска ябълка след започване на сокодвижението.

В края на месеца се извършва пикиране на лимоновия разсад на открито на 15-20 см в реда и 1 м между редовете.

Съобразно с необходимостта се провеждат окопаване и поливане на вкоренените резници от смокиня, нар и облепиха. В зависимост от нуждите на участъка на открито, в който е извършено вкореняване на резници от смокиня, нар и облепиха, се прави окопаване и поливане. Продължава засаждането на райска ябълка, облепиха, нар и смокиня на постоянно място.

Дафиновите дръвчета се освобождават от зимните обвивки и зимната защита. В края на месеца се изнасят на постоянно място вкоренените от предната година растения от актинидия и дафиновите фиданки. Извършва се поливане на новозасадените растения. Пикираните семеначета от актинидия се засаждат в питомник на открито. Засява се на открито новият посев от семена от дафиново дърво. Започва окулирането на фисташковите подложки.